

شاخص بورس دیروز ۷ هزار واحد رشد کرد و به رقم یک میلیون و ۴۷۲ هزار واحد رسید

بازگشایی نماد صندوق پالایشی یکم

فرصت امروز: سرانجام معاملات ثانویه صندوق سرمایه‌گذاری پالایشی یکم (پالایش) از روز گذشته...

۵

از رشد ۴۷درصدی سقف منابع عمومی تا تامین ۸ میلیارد دلاری کالاهای اساسی

رونمایی از اعداد کلیدی بودجه ۱۴۰۰

فرصت امروز: شمارش معکوس برای ارائه لایحه بودجه سال آینده به مجلس شورای اسلامی آغاز شده و آخرین لایحه بودجه دولت دوازدهم امروز چهارشنبه یا نهایتاً یکشنبه آینده تقدیم بهارستان می‌شود. به اعتقاد کارشناسان، تحریم و کرونا باعث شده تا لایحه بودجه ۱۴۰۰ به عنوان یکی از پیچیده‌ترین لوائح بودجه سنواتی در چند سال اخیر به شمار آید. از یک سو، شیوع بیماری کرونا هزینه‌های سنگینی را در لوج تنگنای درآمدی دولت به کشور تحمیل کرده و از سوی دیگر با وجود پیروزی بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، اقتصاد ایران همچنان با تحریم‌های گسترده‌ای مواجه است. دولت حدود یک ماه پیش بودجه شرکت‌های دولتی را طبق قانون زودتر از موعد ارائه لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد تا نمایندگان فرصت کافی برای بررسی این بخش از بودجه که حدود دوسوم بودجه را تشکیل می‌دهد، داشته باشند. درون‌زاد شدن درآمدهای اداره کشور، تقویت بخش غیردولتی در...

۲

چرا بخش خصوصی با مصوبه اخیر بانک مرکزی مخالف است؟

اختلاف ارزی در ترخیص کالا

۳

مدیریت و کسب‌وکار

- چالش‌های کسب و کارهای کوچک و راهکارهای حل آن
- چرا فروشگاه‌های آنلاین در جلب نظر مشتریان شکست می‌خورند؟
- چالش کرونا و اجرای سیاست جمعه سیاه
- راز کسب نتایج بهتر از جمعه سیاه
- ۷ تصور اشتباهی که اغلب کارآفرینان و مدیران دارند

۸ تا ۶

اولین واکنش بازار ارز و سکه به مصوبه ضدبهرجامی مجلس

قیمت‌ها صعودی شدند

در گزارش ارزیابی سالانه اقتصاد منطقه یورو مطرح شد

نسخه صندوق بین‌المللی پول برای عبور از بحران کرونا

می‌شود که نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۰ به میزان قابل توجهی کمتر از پیش‌بینی‌های اولیه باشد. نرخ رشد اقتصادی منطقه در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۱ نیز احتمالاً کمتر از پیش‌بینی مطرح شده در آخرین گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهان که در ماه اکتبر (اواسط مهرماه) از سوی صندوق بین‌المللی پول منتشر شد، خواهد بود.

در این میان کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در ارزیابی سالانه خود از شرایط اقتصادی منطقه یورو، توصیه‌هایی را برای عبور از بحران فعلی و بازگشت سریع‌تر

اقتصاد منطقه یورو و همچنین اتحادیه اروپا به شرایط عادی مطرح کرده‌اند:

● سیاست مالی: بسته بهبود اقتصادی موسوم به «سنبل بعدی اتحادیه اروپا» یا (NGEU) (Next Generation EU recovery package) در صورت اجرای کارآمد می‌تواند نرخ رشد اقتصادی منطقه را به‌طور محسوسی بهبود بخشد، اما منابع موجود در مسیر نهایی شدن این بسته بهبود اقتصادی باید هر چه سریع‌تر برداشته شود، چراکه تأخیر بیشتر باعث آسیب دیدن چشم‌انداز بهبود اقتصاد منطقه یورو خواهد شد.

ما (صندوق بین‌المللی پول) از تأکید این بسته اقتصادی بر تسریع گذار به اقتصاد سبز و دیجیتالی حمایت می‌کنیم. با توجه به تداوم موج دوم شیوع ویروس کرونا، احتمالاً سیاست‌گذاران اروپایی در سطح ملی نیز نیاز به تقویت بسته‌های حمایتی حتی از فراتر از آنچه در ابتدا در نظر گرفته شده بود، خواهند داشت. توقف زودهنگام حمایت‌ها می‌تواند ریسک خارج شدن از مسیر بهبود را افزایش دهد. از طرفی در بسته‌های حمایتی جدید باید خانوارهایی که بیش از همه در جریان بحران اخیر آسیب دیده‌اند و همچنین شرکت‌هایی که بقای آنها پس از فروکش کردن همه‌گیری کووید-۱۹ نتیجه اقتصادی دارد، در اولویت قرار گیرند.

کارشناسان صندوق بین‌المللی پول در ارزیابی سالانه خود از شرایط اقتصادی منطقه یورو، توصیه‌های را برای عبور از بحران فعلی و بازگشت سریع‌تر اقتصاد منطقه یورو و همچنین اتحادیه اروپا به شرایط عادی مطرح کرده‌اند.

علی‌رغم تلاش‌های بی‌سابقه‌ای که دولت‌ها و بانک‌های مرکزی در نقاط مختلف جهان برای مقابله با تأثیرات بحران ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹ انجام داده‌اند، این بحران به بروز مشکلات و آشفتگی‌های اجتماعی-اقتصادی جدی در سراسر جهان منجر شده است.

تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در نیمه نخست سال جاری میلادی به میزان قابل توجهی کاهش یافت، اما سیاست‌های پولی به‌شدت انبساطی بانک مرکزی اروپا (ECB)، محرک‌های مالی بی‌سابقه و اقداماتی که در بخش مالی و سایر بخش‌ها چه در سطح ملی و چه در سطح اتحادیه اروپا صورت گرفته، اثرات بحران را تا حدی تعدیل کرد و در نهایت باعث بازگشت قوی اقتصاد منطقه در سه‌ماهه سوم امسال شد. در حالی که فعالیتهای اقتصادی در اتحادیه اروپا و منطقه یورو هنوز هم بسیار پایین‌تر از سطح قبل از بحران است، به لطف طرح‌های گسترده‌ای که برای حفظ شغل‌ها در برابر بحران کووید-۱۹ تدوین و اجرا شده، نرخ بیکاری در منطقه یورو و اتحادیه اروپا افزایش چندانی نسبت به دوران قبل از بحران نشان نمی‌دهد؛ هرچند نرخ تورم در منطقه یورو برای اولین از سال ۲۰۱۶ وارد محدوده منفی شده است.

با این حال، موج دوم شیوع ویروس کرونا که بسیاری از کشورهای اروپای غربی در یک خطر جدی برای روند بهبود اقتصاد منطقه یورو محسوب می‌شود. افزایش آمار مبتلایان و متعاقباً بازگشت محدودیت‌ها به اطمینان مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها ضربه زده و فعالیت‌های اقتصادی را نیز کاهش داده است. در چنین شرایطی پیش‌بینی

«اصلاحات ساختاری: ایجاد توازن میان سیاست حمایت از شرکت‌هایی که بقای آنها پس از پایان بحران کرونا توجیه اقتصادی خواهد داشت و سیاست‌های تسهیل‌کننده اصلاحات ساختاری، کار آسانی نیست. با پیشرفت روند بهبود اقتصاد، سیاست‌ها باید تدریجاً از حمایت عمومی به سمت حمایت از شرکت‌هایی که بقای آنها از لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر است برود و احتلال و ورشکستگی شرکت‌هایی که بقای آنها توجیه اقتصادی ندارد نیز تسهیل شود.

از طرفی برای اینکه هزینه کمتری به مالیات‌دهندگان تحمیل شود و شرکت‌ها انگیزه لازم را برای تخصیص درست منابع داشته باشند، حمایت‌های دولت از کسب‌وکارها باید صرفاً به حمایت‌های موقت و هدفمند محدود شود و بار اصلی این حمایت‌ها روی دوش سهامداران شرکت‌ها قرار گیرد.

سیاست‌های مرتبط با بازار کار نیز باید همچنان قوی و جایک باقی بمانند تا از روند بهبود حمایت کرده و به وفق یافتن اقتصاد منطقه یورو با شرایط جدید کمک کنند. البته سیاست‌هایی که برای مهار اثرات اقتصادی همه‌گیری ویروس کرونا طراحی شده‌اند، لزوماً برای حمایت از بهبود اقتصاد مناسب نیستند. اقدامات مرتبط با بهبود جست‌وجوی شغل، تقویت آموزش‌های حرفه‌ای و برنامه‌های بازآموزی و ارائه پاره‌نانه‌های هدفمند به کارفرمایان برای استخدام افراد بیشتر و همچنین گسترش چتر حمایت‌های اجتماعی احتمالاً از جمله اقدامات لازم در آینده خواهند بود.

به‌طور کلی همه‌گیری ویروس کرونا احتمالاً به تسریع روند حرکت به سمت اتوماسیون و اقتصاد دیجیتال منجر خواهد شد و برای اینکه هیچ‌کس از این قطار جا نماند، ممکن است دولت‌ها نیاز به یک بازبینی اساسی در سیاست‌های بازار کار خود برای پاسخگویی به این تغییرات سریع داشته باشند.

هم‌زمان با برداشته شدن تدریجی بسته‌ها و اقدامات حمایتی، نیاز به حمایت از تقاضای کل به‌ویژه در قالب سرمایه‌گذاری دولت‌ها برای تسهیل گذار به اقتصاد سبز و دیجیتالی بیشتر احساس خواهد شد. علاوه بر این اگر چشم‌انداز بحران کووید-۱۹ بدتر شود، دولت‌ها باید بسته‌های حمایتی بزرگتری را برای مقابله با اثرات آن در نظر بگیرند که در این میان، کشورهای که حتی قبل از آغاز این بحران نیز بدهی زیادی داشته‌اند، باید به این نکته توجه کنند که افزایش سطح بدهی‌ها می‌تواند به واکنش نامطلوب بازارها منجر شود.

● سیاست پولی: سیاست‌های پولی بانک مرکزی اروپا طی ماه‌های اخیر به اندازه کافی جسورانه بوده است، اما شاید در آینده نیاز باشد که سیاست‌های پولی انبساطی بیشتری برای مقابله با اثرات موج جدید شیوع ویروس کرونا اتخاذ شود. گسترش طرح خرید دارایی‌ها همچنان خط اول دفاع در برابر بحران کووید-۱۹ خواهد بود، اما گزینه‌های دیگری از جمله تسهیل هرچه بیشتر مقررات ریفانانس برای تسهیلات بلندمدت‌تر و همچنین کاهش مجدد نرخ سود سپرده‌ها می‌تواند در دستور کار قرار گیرد.

علاوه بر این، بانک مرکزی اروپا برای مقابله با خطرات ناشی از تورم منفی باید اقدامات بیشتری انجام دهد. در این راستا بانک مرکزی اروپا باید با استفاده از ابزارهای سیاستی موجود و همچنین ابزارهای جدید، حمایت‌های خود از اقتصاد منطقه را شدت ببخشد. در صورت مسدودشدن کانال حمایتی اصلی که در آن بسته‌های حمایتی بانک مرکزی اروپا از طریق بانک‌ها و مؤسسات مالی به دست خانوارها و کسب‌وکارها می‌رسد، حمایت مستقیم از شرکت‌های غیرمالی نیز یک گزینه در دسترس و قابل بررسی خواهد بود.

ایجاد خانه امن برای سیاست‌گذاران علم یا تشدید احساس ناامنی؟!

خانه‌تکانی در اتاق فکر وزارت علوم

مسئولیت خود را به خوبی انجام دهیم. رئیس جدید این مرکز از ابتدای فعالیت خود حوزه نیروی انسانی را هدف قرار می‌دهد؛ و به گفته‌ی وی قرار است این مرکز محل رفت و آمد متخصصان این حوزه باشد و همه متخصصان حوزه سیاست‌گذاری علم و فناوری، مرکز تحقیقات را خانه خودشان بدانند. در نهایت برای اینکه مرکز تحقیقات، خانه امنی برای متخصصان حوزه سیاست‌گذاری علم باشد و محلی برای تضارب آرا و در نهایت تصمیم‌گیری در سیاست‌های علمی باشد، خانه‌تکانی از تعریف گروه‌های پژوهشی مرکز آغاز شد؛ عنوانین گروه‌های موجود در این مرکز شامل «اقتصاد علم»، «ترویج علم»، «سیاست علم»، «پاینده‌پژوهی»، «علم و جامعه»، «علم‌سنجی» و «اخلاق علم و فناوری» بود که در خانه‌تکانی جدید و با تغییرات بنیادی این گروه‌ها با این عنوانین ادامه حیات دادند:

- «تأمین مالی و اقتصاد علم، فناوری و نوآوری»
- «سیاست فناوری و نوآوری»
- «ارزیابی سیاست‌ها و پایش علم، فناوری و نوآوری»
- «علم، فناوری و نوآوری»
- «مطالعات نظری، علم، فناوری و نوآوری»
- «مطالعات آینده علم، فناوری و نوآوری»

اینکه گام بعدی این خانه‌تکانی چیست، هنوز هیچ اظهارنظری از سوی ریاست این مرکز نشده است، ولی قطعاً هر تغییر ناگهانی، آن هم در پایان عمر دولت به نظر می‌رسد که بیشتر موجب صرف هزینه و تشدید احساس ناامنی در محققان و پژوهشگران خواهد شد. خانه‌تکانی خوب است، به شرط آنکه مداوم و تاثیرگذار باشد و ما منتظر هستیم که حداقل مرکز تحقیقات سیاست‌های علمی کشور اولین جای امن برای محققان باشد تا بتوانند در فضای آرام از تجارب و ایده‌های خود در راستای اعتلای کشور بهره ببرند.

احمدی همچنین این مرکز را بازوی مطمئنی برای معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم می‌داند و تأکید می‌کند این مرکز بُن‌مایه‌گیری و اتاق فکر وزارت علوم است؛ از این رو باید از تسوی وزارت علوم مسئولیت‌هایی به این مرکز واگذار شود و در این راستا بر ماموریت‌گرا شدن این مرکز تأکید دارد. در این مراسم همچنین تأکید می‌شود که مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور باید از برنامه‌ریزی دور شود و به امر استانداردسازی وارد شود و فرآیندهای اجرایی باید مورد بازنگری قرار گیرد و تقاضا شد که این مرکز به این سمت حرکت کند که به بخش‌های آموزشی اعلام کند که در کدام مراحل فرآیند اشکال وجود دارد و چگونه در دانشگاه‌ها فرآیند پژوهشی غالب شود. پس از این تلاش‌ها که قرار بود این مرکز به عنوان مشاور وزارت علوم در حوزه‌های علم و فناوری در کنار این وزارتخانه نقش آفرینی کند، به تدریج نظارت بر روند ادامه اجرایی‌شدن طرح‌های کلان از این مرکز گرفته شد و در شورای عالی عطف پیگیری شد. در این پیگیری و تغییر ماموریت‌ها در ۲۹ تیرماه سال جاری بار دیگر ریاست این مرکز به سرش قاضی نوری نائینی، عضو هیات علمی قرار دهد و برای آینده‌نگار تأثیرگذار باشد. وی با تأکید بر اینکه دو انتظار موازی از مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور وجود دارد، توضیح می‌دهد: این مرکز هم باید بتواند مسائل امروز نظام علم و فناوری کشور را جواب دهد و هم برای آینده برنامه‌ریزی کند و اگر ما هر کدام از این دو مورد را از دست دهیم، نمی‌توانیم

تحقیقاتی و علمی داخلی و خارجی و نیز ایجاد هماهنگی در زمینه مسائل تحقیقاتی بین مراکز مختلف تحقیقاتی اهداف راه‌اندازی این مرکز تعیین شد که بعدها این وظایف با توجه به تغییر ساختارهای علمی و پژوهشی کشور دستخوش تغییراتی شد. اما این پایان تغییرات این مرکز نبود، بلکه در سال ۱۳۸۳ نیز با تشکیل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عثف)، اساسنامه مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور تغییر پیدا کرد و از معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، مستقل و مأموریت‌ها و گروه‌های علمی آن در راستای نیازهای شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری تعریف شد، ضمن آنکه این مرکز به عنوان کانون تفکر در زمینه سیاست‌پژوهی و سیاست‌سازی علم، پژوهش و فناوری در سطح ملی معرفی شد که به‌صورت فرابخشی در کنار شورای عطف ایفاي نقش کند. برای این منظور ۷ گروه علمی «گروه علم و جامعه»، «ترویج علم»، «پاینده‌اندیشی»، «اقتصاد علم»، «علم‌سنجی»، «سیاست علم» و «اخلاق علم و فناوری» تعریف شد تا بتواند در راستای اهداف علمی کشور در این مرکز دنبال نشود، من مایل به ادامه همکاری پس از این تحولات در ادامه شاهدیم که با تغییر مدیریت نیز این مرکز تغییرات دوباره‌ای می‌یابد. روز چهارشنبه، ۲۴ آبان ماه سال ۱۳۹۶ با حکم دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دکتر وحید احمدی پس از استعفا از سمت معاونت پژوهش و فناوری این وزارتخانه به ریاست مرکز تحقیقات سیاست‌های علمی می‌رسد. وی در مراسم تودیع و معارفه با تأکید بر اینکه اگر قرار باشد معاونت پژوهش و فناوری این وزارتخانه به ریاست مرکز تحقیقات سیاست‌های علمی می‌رسد، وی در مراسم تودیع و معارفه با تأکید بر اینکه اگر قرار باشد نیستیم، ایجاد دانشگاه‌های کارآفرین، گفتمان علمی، اخلاق علمی، مالکیت فکری و توسعه علم و فناوری را از جمله موضوعات قابل پیگیری در این مرکز نام می‌برد و یادآور می‌شود که اگر بر روی این مسائل در این مرکز به خوبی مطالعه نشود، قطعاً نمی‌توانیم ساختارهای مناسبی در بخش‌های علمی ایجاد کنیم.

مرکز ملی تحقیقات سیاست علمی کشور یک بار با تغییر مدیریت قرار شد که در کنار وزارت علوم و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان اتاق فکر در حوزه سیاست‌گذاری علم نقش آفرینی کند و اما بار دیگر در زمان ریاست جدید قرار است به عنوان خانه امن محققان حوزه سیاست‌گذاری تبدیل شود تا این مرکز را خانه خود بدانند و با این مرکز همکاری داشته باشند. برای این منظور خانه‌تکانی‌هایی در این مرکز انجام شده و البته تغییرات بعدی هنوز اعلام نشده، اما باید توجه داشت که هر تغییر ناگهانی آن هم در پایان عمر دولت به نظر می‌رسد که به جای ایجاد امنیت بیشتر موجب صرف هزینه و تشدید احساس ناامنی در محققان و پژوهشگران خواهد شد. به گزارش ایستنا، هفته پژوهش و فناوری، هفته‌ای است که فرصت مناسبی برای توجه و تمرکز روی ابعاد مختلف امر پژوهش و فناوری در کشور فراهم می‌آورد تا کلیه ذی‌نفعان ضمن اطلاع از روندها و وضعیت موجود در کشور برای آینده، برنامه‌ریزی و اقدامات بهتر و مهمتری را در دستور کار خود قرار دهند. اولویت‌گذاری فرآیندی راهبردی برای انتخاب مجموعه فعالیت‌های پژوهشی و فناوری و تخصصی اثربخش منابع به این فعالیت‌هاست و به افزایش ارتباط فعالیت‌های پژوهش و فناوری با اهداف اقتصادی و بلندمدت جامعه کمک می‌کند. در این راستا کشورهای مختلف اولویت‌های علم و فناوری را به شکلی کاربردی تعریف می‌کنند و برای تعیین این اولویت‌گذاری‌ها، روش‌های مختلفی را برای به سامان رساندن الگوی مناسب در پیش می‌گیرند. در ایران نیز در گام اول با تأسیس وزارت آموزش عالی نسبت به ساماندهی آموزش عالی کشور اقدام شد و گام بعدی در سال ۱۳۵۹ با تأسیس «مرکز ملی تحقیقات علمی کشور» که بعدها با عنوان مرکز سیاست علمی کشور تغییر نام داد، برداشته شد.

شناخت نیازهای تحقیقاتی و تعیین اولویت‌های تحقیقاتی کشور، ارائه خدمات علمی و تکنولوژیک و نیز برقراری همکاری علمی و ارتباطات بین‌المللی با مراکز

دریچه

چگونه می‌توان با ویروس اطلاعات غلط مقابله کرد؟

فیک‌نیوز بدتر از کرونا است

وقتی کووید-۱۹ پدیدار شد، از همان ابتدا مشخص بود که این فقط یک شرایط اورژانسی بهداشت عمومی نیست، بلکه یک بحران ارتباطی هم هست. به گزارش مجمع جهانی اقتصاد، آنچه در سراسر جهان در حال گسترش است، می‌تواند ناخواسته از یک فرد به تعداد بی‌شماری از جمعیت منتقل شود، اما اگر همه قدم‌های درست بردارند، می‌توان جلوی آن را گرفت، اما به موازات شیوع ویروس کووید-۱۹، ویروس اطلاعات غلط نیز به‌سرعت در سراسر جهان گسترش یافته است. در دنیایی که رسانه‌های اجتماعی به‌طور فزاینده در آن قرار دارند و اکثر ما اطلاعات زیادی از آن دریافت می‌کنیم و جایی که ما برای آزادی بیان به‌عنوان سنگ بنای دموکراسی ارزش قائل هستیم، برای مبارزه با اطلاعات غلط خطرناک چه کاری می‌توان انجام داد؟

ملیسا فلمینگ که بخش ارتباطات جهانی سازمان ملل را هدایت می‌کند، گفت: وقتی کووید-۱۹ پدیدار شد، از همان ابتدا مشخص بود که این فقط یک شرایط اورژانسی بهداشت عمومی نیست، بلکه یک بحران ارتباطی هم هست. او برای نشان دادن بحران ارتباطی همه‌گیر از کلمه «infodemic» که از دو کلمه اپیدمی و اطلاعات ساخته‌شده، استفاده کرده است.

با تقاضای عمومی گسترده برای اطلاعات بیشتر در مورد همه‌گیری و گسترش سریع اطلاعات نادرست، infodemic زندگی مردم را در معرض خطر قرار داد. به همین دلیل هم فلمینگ کمپینی راه‌اندازی کرد تا اطلاعات واقعی از توفان شایعات و دروغ‌ها آشکار شود. او برای این کار Verified V را راه‌اندازی کرد. جایی که افراد می‌توانند آخرین اخبار کووید-۱۹ از منابع معتبر را دریافت کنند. به گفته فلمینگ این اخبار در رسانه‌های اجتماعی شما در صدر قرار دارد. بنابراین می‌تواند با محتوای غلط و اطلاعات غلط رقابت کند. درعین‌حال، سازمان ملل برای جلوگیری از ارسال مجدد محتوای احتمالی مشکوک هشنگ #PledgetoPause را ترویج داده است. سازمان ملل همچنین تأثیر‌گذاری شبکه‌های اجتماعی را برای کمک به انتشار اخبار واقعی در مورد بیماری همه‌گیر در نظر دارد. مارک لیتل، روزنامه‌نگار و کارآفرین هم راه‌حلهایی را برای مبارزه با اطلاعات غلط در رسانه‌های اجتماعی مطرح کرده است. او اکنون یک شرکت جدید به نام Kinzen راه‌اندازی کرده که هدفش بهره‌گیری بهتر از هوش مصنوعی و ویراستاران انسانی برای مبارزه با شایعات و دروغ‌های آنلاین است. او می‌گوید: من شروع کردم به مشاهده اطلاعات غلط به‌عنوان یک بحران بهداشت جهانی. اطلاعات غلط تهدیدی جدی برای جامعه ماست. به گفته او اگر مردم نتوانند به اطلاعات مربوط به چالش‌های مهم امروز جهان اعتماد کنند، خواه ویروس کرونا باشد خواه تغییر اقلیمی، ما نمی‌توانیم تصمیمات مستند بگیریم. لیتل می‌گوید ما باید نسبت به هر اقدامی که سانسور و آزادی بیان را تهدید کند، محتاط باشیم. اما درین‌حال باید مردم را به ابزاری مجهز کنیم تا واقعیت را از داستان دروغ و جعلی تشخیص بدهند. به گفته او، اطلاعات نادرست در درون دوستان خانواده‌های ما اتفاق می‌افتد بنابراین باید استراتژی‌های پیدا کنیم تا قبل از هر چیزی آن را تشخیص دهیم. ثانیاً هر فردی باید مانند شهروند مسئولیت‌پذیر، درست مانند کسی که برای محافظت از دیگران ماسک می‌زند، اطلاعات غلط را اشاعه ندهد.

زنان کارآفرین ایرانی از چه مسائلی رنج می‌برند؟

مصائب کارآفرینی زنان

نرخ جهانی کارآفرینی زنان طی سال‌های اخیر نزدیک به ۶ درصد افزایش یافته است. سازمان‌دیدهان جهان کارآفرینی در سال ۲۰۱۷، ۸۳ کشور را برای تعیین نرخ کارآفرینی زنان بررسی کرد و به این نتیجه رسید که زنان کارآفرین از همثان مرد خود ناوآرت‌ر بوده‌اند. در دهه‌های گذشته جای زنان در پژوهش‌های کارآفرینی در کشورهای در حال توسعه خالی بود و بیشتر مطالعات، به حضور زنان کارآفرینی در کشورهایی مثل آمریکا، انگلیس و کانادا می‌پرداخت، اما در سال‌های اخیر با افزایش نقش‌آفرینی زنان کارآفرین در کشورهای در حال توسعه، توجه دانشگاه به زنان در این کشورها هم جلب شده است. براساس گزارشی که بانک جهانی در حوزه کارآفرینی زنان انجام داده، از بین کشورهای آسیایی، مردان در خاورمیانه نگرش منفی‌تری به اشتغال زنان دارند. در این منطقه تنها ۴ درصد فعالیت‌های کارآفرینانه به زنان تعلق دارد. یکی از بزرگ‌ترین موانع پیش روی زنان در کارآفرینی، فشارهای نهادی است که از ساختارهای اجتماعی بیرون می‌آید. به طور معمول نهادها به عنوان محدودیت تعریف می‌شوند اما افراد این توانایی را دارند که با این محدودیت‌های به نسبت مقاوم در برابر تغییر، مقابله کرده و از آن فرصت بسازند. سه نوع فشار از سوی نهادها به افراد وارد می‌شود که آن را فشارهای تنظیمی، هنجاری و تشخیصی می‌دانند که دو فشار نخست از بیرون و فشار تشخیصی از درون به افراد می‌شود. فشارهای تنظیمی، شرایط محیط کار از جمله مقررات را شامل می‌شود و فشارهای هنجاری مربوط به شرایط اجتماعی است. فشارهای تشخیصی هم مربوط به مسائل روانی و درونی افراد است. اما در ایران اوضاع برای زنان کارآفرین چگونه است؟ پژوهشگران در جریان گفت وگو با ۱۵ زن کارآفرین ایرانی به این نتیجه رسیدند که مشارکت‌کنندگان هر سه نوع فشار نهادی را تجربه می‌کنند. زنان کارآفرین از عواملی مثل مشکلات مالی، معجزه، هزینه‌ها، رقبا، نیروی کار، قانون مسئولان متأثر می‌شوند. همچنین فشارها از سوی مردان جامعه و خانواده هم از فشارهای هنجاری واردشده به زنان کارآفرین ایرانی است. همچنین زنان کارآفرین ایرانی با فشارهایی مثل خودکمبینگی و نادیده گرفتن خود هم دست و پنجه نرم می‌کنند.

در رکن تنظیمی، در مقوله فشار از سوی مسئولان، تنها عامل فشار وابسته به جنسیت تبعیض توسط مجریان قوانین شناسایی شد. پاسخ کارآفرینان زن به این نوع فشار، مصالحه، اجتناب و مبارزه است. در رکن هنجاری سه مقوله اصلی فشار شامل فشار از سوی مردان جامعه (عدم تحمل جلو افتادن زنان از مردان و دست‌کم گرفته شدن زنان)، فشار از سوی سایر زنان (عدم حمایت زنان از یکدیگر)، فشار از سوی خانواده (درنظرگرفتن تنها دو نقش همسری و مادری برای زن) شناسایی شد. با توجه به داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها می‌توان گفت زنان کارآفرین در مقابل این فشارها تسلیم نمی‌شوند و مسالمت‌آمیزترین پاسخ آنها مصالحه است. با شدت گرفتن این فشارها پاسخ‌ها شکل تهیج‌تری به خود گرفته و از مصالحه به سمت اجتناب، مبارزه و حتی دستکاری کردن پیش می‌رود. یافته‌های پژوهشگران نشان می‌دهد میان توانایی‌های شخصیتی از قبیل اعتماد به نفس و پنداشت از خود، بر اشتغال زنان رابطه متقابل وجود دارد، به طوری که پنداشت از خود و اعتماد به نفس بالا، اثر مستقیم بر اشتغال زنان و موقعیت شغلی آنان دارد. درواقع می‌توان با تقویت زنان کارآفرین از منظر شخصیتی، واکنش‌های فناورانه‌تر آنها را در مقابله با فشارهای نهادی انتظار داشت.

فرصت امروز: شمارش معکوس برای ارائه لایحه بودجه سال آینده به مجلس شورای اسلامی آغاز شده و آخرین لایحه بودجه دولت دوازدهم امروز چهارشنبه با نهایت یکشنبه آینده تقدیم بهارستان می‌شود. به اعتقاد کارشناسان، تحریم و کرونا باعث شده تا لایحه بودجه ۱۴۰۰ به عنوان یکی از پیچیده‌ترین لوایح بودجه سنواتی در چند سال اخیر به شمار آید. از یک سو، شیوع بیماری کرونا هزینه‌های سنگینی را در اوج تنگنای درآمدی دولت به کشور تحمیل کرده و از سوی دیگر با وجود پیروزی بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، اقتصاد ایران همچنان با تحریم‌های گسترده‌ای مواجه است. دولت حدود یک ماه پیش بودجه شرکت‌های دولتی را طبق قانون زودتر از موعد ارائه لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد تا نمایندگان فرصت کافی برای بررسی این بخش از بودجه که حدود دوسوم بودجه را تشکیل می‌دهد، داشته باشند. درون‌زا شدن درآمدهای اداره کشور، دنبال کردن حمایت‌های معیشتی، گسترش اشتغال خرد، کوچک و متوسط، پیگیری طرح تأمین مسکن ملی در قالب برنامه‌های وزارت راه و شهرسازی، مولدکردن دارایی‌های دولت و توجه به بهره‌وری از جمله اهداف و رویکردهای بودجه ۱۴۰۰ بیان شده است.

جزئیات آخرین لایحه بودجه دولت روحانی

جزئیات و سناریوهای بودجه‌ای نشان می‌دهد منابع عمومی برای سال آینده ۴۷ درصد رشد داشته و سقف کل بودجه نیز ۲۲ درصد بالا خواهد رفت. حسن روحانی ۲۵ آبان چارچوب‌های کلی بودجه سال ۱۴۰۰ را ترسیم کرد و از کاهش وابستگی مستقیم بودجه به نفت خبر داد. رئیس‌جمهور کاهش هزینه‌ها و اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را محور چارچوب تدوین بودجه سال آینده خوانده بود. در لایحه بودجه که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تنظیم شده است، قرار است ۶۵۰ هزار بشکه نفت خام در روز با قیمت نفت ۴۰ دلار صادر شود. سال‌های گذشته و قبل از تحریم‌ها میزان فروش نفت ۱.۵ میلیون بشکه در روز بود. نرخ محاسباتی آن برای کالاهای اساسی ۴ هزار و ۲۰۰ تومان و مابقی ۱۷ هزار تومان بوده که میانگین وزنی آن ۱۱ هزارو ۵۰۰ تومان است.

اگرچه در ظاهر وابستگی بودجه به درآمد نفت کاهش دارد اما مسئله اصلی استفاده از اوراق سلف نفتی برای جبران کمبود درآمد این بخش است که عملاً وابستگی به نفت خام و درآمدهای پرباهام و پرتکانه را حفظ می‌کند و در شرایط کنونی عیوبی به‌مراتب بیشتر از

منفعتش دارد، چراکه ارز آن به واردات کالاهای اساسی گره خورده و حاصل‌نشدن این منابع، دولت را به زحمت انداخته و حتی به انحراف از سیاست‌ها وامی‌دارد و نتیجه اینکه منجر به تورم و برهم‌خوردن تنظیم بازار می‌شود.

آنگور که از سناریوها برمی‌آید، قرار است ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار بشکه نفت براساس مدل اوراق سلف نفتی فروخته شود. اگرچه به گفته دولت، میزان وابستگی مستقیم بودجه سال آینده به درآمدهای نفتی کاهش می‌یابد، اما اوراق نفتی نیز در عمل به معنای فروش نفت به همراه تعهدات جدید بوده است که عملاً وابستگی پارجا خواهد بود بنابراین یک تغییر شکلی و نه ماهوی به وجود می‌آید که نمی‌توان آن را به مفهوم کاهش وابستگی به نفت مطابق با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دانست. مصارف لایحه بودجه سال آینده مفروضاتی دارد که درحال حاضر رقم پیشنهادی ۸۴۱ هزار میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه امسال بیش از ۴۷ درصد رشد نشان می‌دهد. هنوز جزئیات این رشد مشخص نشده که بتوان سهم هزینه‌ها، طرح‌های عمرانی و تملک دارایی‌های مالی آن را محاسبه کرد.

اگر منابع عمومی را ۸۴۱ هزار میلیارد تومان، درآمد اختصاصی را حدود ۸۸ هزار میلیارد تومان و بودجه شرکت‌های دولتی را هزار و ۵۴۰ هزار میلیارد تومان در نظر بگیریم، رقم کل بودجه ۲۴۶۹.۳ هزار میلیارد تومان می‌شود که نسبت به رقم قانون امسال (۲۰۲۶.۶ هزار میلیارد تومان) رشد حدود ۲۲ درصدی دارد. میزان فروش اوراق سلف نفتی و فروش اموال مازاد منقول و غیرمنقول و منابع هدفمندی پارانها همچنان از نقاط پرباهام بودجه بوده که قرار است درباره آن بحث و بررسی شود.

۸ میلیارد دلار برای تأمین کالاهای اساسی

براساس آنچه تاکنون در لایحه بودجه ۱۴۰۰ پیشنهاد شده است، بودجه سال آینده دارای سه نرخ ارز است که شامل ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی، ارز ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومانی و ارز ۱۷ هزار تومانی می‌شود. ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی برای حمایت از معیشت مردم و جلوگیری از افزایش قیمت‌ها همان‌گونه که پیش از این نیز مسئولان دولتی اعلام کرده بودند، در بودجه سال آینده نیز برقرار خواهد بود. هرچند از فهرست ۲۵ قلم کالایی که در ابتدای سال ۱۳۹۷ مشمول ارز دولتی بودند، تعداد زیادی حذف شده و با ارز نیماپی تأمین می‌شود، اما همچنان کالاهای اساسی و به طور عمده نهاده‌های تولید با ارزان‌ترین ارز کشور تأمین می‌شود.

براساس این اطلاعات دولت برای تأمین کالاهای اساسی با ارز ۴ هزار

و ۲۰۰ تومانی، حدود ۸ میلیارد دلار اختصاص داده است که تمام این رقم صرف واردات کالاهای اساسی و دارو خواهد شد. بر همین اساس نیمی از فروش نفت با این نرخ ارز محاسبه شده است تا صرف تأمین کالاهای اساسی شود.

اما نرخ دومی که سهم بیشتری خواهد داشت، همان دلار ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان است که پیش از این نیز محمداقبر نوبخت رئیس‌سازمان برنامه و بودجه از آن خبر داده بود. در واقع نرخ اصلی ارز محاسباتی در بودجه ۱۴۰۰ همین نرخ است که عمده درآمدهای ارزی براساس آن محاسبه می‌شود.

در کنار آن براساس پیشنهادهای ارائه شده، نرخ سومی نیز برای ارز وجود دارد که تنها برای شرکت‌های دولتی محاسبه می‌شود و این نرخ برمبنای هر دلار ۱۷ هزار تومان است. بدین ترتیب همان‌گونه که مشاهده می‌شود، با وجود رشد بالای نرخ ارز در ماه‌های اخیر و قرار داشتن نرخ دلار نیمایی روی عدد ۱۹ تا ۲۰ هزار تومان، دولت نرخ کمتری را برای بودجه در نظر گرفته است. تعیین این نرخ‌ها و متوسط آن که همان ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان است، سیگنال کاهش نرخ ارز در آینده را به بازار مخابره می‌کند و اینکه دولت از افزایش نرخ ارز جلوگیری خواهد کرد.

بودجه ۱۵۴۰ هزار میلیاردی شرکت‌های دولتی

درحالی که بودجه شرکت‌های دولتی در بودجه امسال بالغ بر ۱۴۳۶ هزار میلیارد تومان بود، دولت برای سال آینده بودجه ۱۵۴۰ هزار میلیارد تومانی را برای شرکت‌های دولتی در نظر گرفته است که ۷.۳درصد نسبت به سال جاری رشد دارد. در حال حاضر اطلاعات بودجه‌ای ۳۸۲ شرکت دولتی به تفکیک شرکت سودده، سربه‌سر و زیانده تنظیم شده است. سازمان برنامه و بودجه معتقد است حدود ۷۰ درصد حجم بودجه شرکت‌های دولتی را قیمت تمام شده فعالیت‌های مربوط و هزینه‌های عملیاتی تشکیل می‌دهد. لذا با لحاظ پیش‌بینی‌های شاخص قیمت‌های تولیدکننده با رعایت حداکثر صرفه‌جویی قابل اعمال در بخش سایر هزینه‌ها، حجم بودجه شرکت‌های دولتی و طرح ادغام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری وابسته به نیروهای مسلح ۱۵۴۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. در لایحه سال آینده ۹ هزار و ۴۵۸ میلیارد تومان مالیات برای شرکت‌های دولتی پیش‌بینی شده است. همچنین مبلغ ۱۵ هزار و ۱۶۰ میلیارد تومان نیز به‌عنوان سود سهام این شرکت‌ها برآورد شده که این ارقام نسبت به سال جاری ۲۵ درصد افزایش یافته است.

افزایش ماهانه حداکثر ۲ درصد برای قیمت هر کالا در طول یک سال به حد بحرانی می‌رسد

حد بحرانی افزایش قیمت اقلام خوراکی

امر منجر به ایجاد تورم جهشی خواهد شد. این حد براساس افزایش ماهانه حداکثر ۲ درصد برای قیمت هر کالا در نظر گرفته شده است که برای یک دوره یک‌ساله ۲۴درصد خواهد بود. در این شرایط اتخاذ تصمیمات سریع و اقدام عاجل و حتی مداخله مستقیم در بازار برای کاهش قیمت‌ها ضروری است.»

حالا بررسی روند قیمت اقلام منتخب در مقایسه با تغییرات آن با حدود مطلوب، هشدار و بحرانی قیمت‌ها نشان می‌دهد در آبان ماه ۱۳۹۹: متوسط قیمت اقلام برنج ایرانی درجه یک، برنج خارجی درجه یک، مرغ ماشینی، شیر پاستوریزه، ماست پاستوریزه، پنیر ایرانی پاستوریزه، تخم‌مرغ ماشینی، کره پاستوریزه، موز، پرتقال، گوجه‌فرنگی، لوبیاجیتیسی، عدس و قند، شکر، چای خارجی بسته‌ای فراتر از حد بحرانی قیمت‌ها قرار دارند.

متوسط قیمت اقلامی مانند روغن مایع و پیاز، در محدوده هشدار قرار گرفته‌اند و با توجه به روند صعودی قیمت‌ها ورود این اقلام به محدوده بحرانی برای ماه‌های آتی دور از انتظار نیست. همچنین متوسط قیمت اقلامی مانند رب گوجه‌فرنگی بهتر از حد مطلوب است. هرچند به نظر می‌رسد در این مورد نیز روند افزایشی است. از سوی دیگر، متوسط قیمت سایر اقلام شامل گوشت گوسفند، گوشت گوساله یا گاو، سیب، خیار، سیب‌زمینی باوجود افزایش قیمت آنها در آبان ماه، در محدوده عادی و قابل‌قبول تغییرات قیمت‌ها قرار دارند.

رصد قیمت‌ها در اولین روزهای آذر

بازار مسکن یک پله دیگر افت کرد

بررسی‌ها از کاهش تا ۱۱ درصدی قیمت‌های پیشنهادی فروش مسکن شهر تهران در هفته اول آذرماه نسبت به هفته آخر آبان حکایت دارد. به گزارش ایسنا، رصد جدیدترین وضعیت بازار مسکن نشان‌دهنده افت قیمت در اغلب مناطق تهران طی اولین هفته آذرماه ۱۳۹۹ است. بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ‌های پیشنهادی فروش ملک در هفت روز ابتدایی آذرماه نسبت به هفته پایانی آبان ماه در منطقه یک ۴.۷ درصد، منطقه ۱۱ ۱۱ درصد، منطقه چهار ۴ درصد، منطقه هفت ۱.۴ درصد، منطقه هشت ۳.۳ درصد، منطقه نه ۵.۵ درصد، منطقه ده ۰.۳ درصد و منطقه ۲۲ بالغ بر ۸ درصد کاهش داشته است.

اطلاعات به دست آمده از سامانه کیلید همچنین حاکی از آن است قیمت‌های پیشنهادی در منطقه پنج ۱.۵ درصد و منطقه شش ۴ درصد افزایش یافته است. مناطق ۱۱ تا ۲۱ به دلیل پایین بودن تعداد آگهی‌ها در این گزارش لحاظ نشده است. به طور کلی نرخ‌های پیشنهادی در شهر تهران طی همین بازه زمانی ۲.۲ درصد کاهش نشان می‌دهد.

رشد ۴ درصدی عرضه مسکن از طرف دیگر در هفته اول آذرماه نسبت به هفته پایانی آبان ماه، تعداد آگهی‌های فروش ملک در منطقه یک ۱۰ درصد، منطقه دو ۳۳ درصد، منطقه هشت ۳ درصد، منطقه نه ۱۲ درصد و منطقه ۲۲ بالغ بر ۲ درصد افزایش یافته است. از طرف دیگر تعداد آگهی‌ها در منطقه سه ۲ درصد، منطقه چهار ۸ درصد، منطقه پنج ۱۳ درصد، منطقه شش ۵ درصد، منطقه هفت ۵.۵ درصد و منطقه ده ۷ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این زمینه نیز آمار از افزایش ۴ درصدی تمایل برای فروش مسکن در کل شهر تهران حکایت دارد.

در ماه گذشته نیز مقایسه تعداد آگهی‌های آبان نسبت به آگهی‌های مهرماه افزایش ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد.

کاهش ۱ تا ۱۱ درصدی نرخ‌ها طی روزهای اخیر در حالی اتفاق افتاد که در نیمه دوم آبان ماه نیز قیمت‌ها در بعضی مناطق تا ۱۰ درصد پایین آمده بود. افزایش تمایل برای فروش مسکن در بعضی مناطق پایتخت که اغلب با افت قیمت‌های پیشنهادی همراه شده، ترمز افزایش قطعی قیمت‌ها را نیز کشیده؛ به طوری که براساس اعلام بانک مرکزی رشد قیمت مسکن شهر تهران از حدود ۱۰ درصد در هفت ماهه نخست امسال به ۱.۸ درصد در آبان ماه رسید. در عین حال بازارهای سکه و ارز هم افت کردند. کارشناسان معتقدند کاهش قیمت‌ها در بازارهای غیرمولد از تحولات بین‌المللی، امیدواری به اقتصاد کشور و پایان روند کاهش ارزش پول ملی نشأت می‌گیرد.

با این حال بیت‌الله ستاربان، کارشناس اقتصاد مسکن می‌گوید که نوسانات کوتاه مدت بازار مسکن نباید دولت را از اصلاح ساختارهای اقتصادی غافل کند.

او ثبات قیمت مسکن را مشروط به کنترل رشد نقدینگی دانست و گفت: متأسفانه دولت‌ها طی ۴۲ سال گذشته دائماً تولید نقدینگی کرده‌اند. اقتصاد نیز دولتی است و کارایی چندانی ندارد. دولت تحت هر شرایطی نقدینگی را افزایش داده است. وقتی به کسری بودجه می‌خورد نقدینگی را بالا می‌برد، صادرات نفت افزایش می‌یابد، نقدینگی رشد می‌کند، صادرات نفت کاهش می‌یابد نقدینگی را بالا می‌برد. تا زمانی که دولت به طرفیت از مردم، تجارت می‌کند نمی‌توان انتظار برنامه‌ریزی داشت، مگر به نفع خودش.

به اعتقاد ستاربان، در تشکیلات دولت مسکن جایگاه چندانی ندارد؛ در حالی که ۳۵ درصد مردم با اقتصاد ساختمان در ارتباط هستند و مسکن نیمی از اقتصاد کشور را دربر می‌گیرد، اما می‌بینیم که جایگاه مسکن را در حد یک معاونت می‌بینند. مسکن در وزارت راه و شهرسازی فقط یک معاونت دارد؛ وزارتخانه‌ای که از حدود ۲۰ معاونت تشکیل شده است. بر این اساس برنامه قوی و منسجمی را در حوزه مسکن نمی‌بینیم. معتمد از ابتدای سال آینده ساخت و ساز افزایش می‌یابد و ممکن است قیمت‌ها نیز دچار نوسان شوند.

خانه در تهران متری ۲۷.۱ میلیون تومان با این حال مهدی روشاندانیا، کارشناس اقتصاد مسکن دیدگاه متفوقی دارد. او خاطر نشان می‌کند: در ده‌های گذشته معمولاً متوسط قیمت مسکن در تهران با متوسط ۱۰۰۰ دلار در متر مربع مقیاس شده است. در دوره‌هایی این نرخ به ۶۰۰ دلار و در زمان‌هایی تا ۱۴۰۰ دلار هم بالا رفته است. قیمت فعلی روی ۱۰۰۰ دلار است و واقع با میانگین بلندمدت برابری می‌کند. اگر در ماه‌های آینده دلار کاهش می‌یابد و مسکن برای یک دوره سه تا چهار ساله به ثبات می‌رسد.

به گفته این کارشناس مسکن، رفتار بازار مسکن این‌گونه است که عدد اسمی آن کاهش نمی‌یابد بلکه وارد ثبات می‌شود. وقتی این اتفاق می‌افتد از تورم بقیه کالاها عقب می‌ماند؛ تا دوره بعدی که مجدداً بازارها دچار جهش شوند.

گفتنی است مطابق اعلام بانک مرکزی متوسط قیمت مسکن شهر تهران در آبان ماه ۱۳۹۹ بالغ بر ۲۷ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان در هر متر مربع بود که نسبت به ماه قبل ۱.۸ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۱.۸ درصد رشد نشان می‌دهد. این کمترین میزان افزایش ماهیانه قیمت از اردیبهشت سال جاری تاکنون بوده است. معاملات نیز در هشتمین ماه از سال جاری به طور محسوسی کاهش یافت. در آبان ماه ۱۳۹۹ تعداد ۴۴۶۶ فقره معامله مسکن در شهر تهران به امضا رسید که در مقایسه با ماه قبل ۴۸ درصد کاهش و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱.۸ درصد افزایش پیدا کرد.

چرا بخش خصوصی با مصوبه اخیر بانک مرکزی مخالف است؟

اختلاف ارزی در ترخیص کالا

بانک مرکزی موضوعی است که تنها به پریشانی شرایط حاضر اقتصادی منجر می‌شود. به باور عباس آرگون، عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران با اعمال محدودیت‌های دو ماهه و ۴۵ روزه، واردات کالا و ترخیص آن بسیار طولانی خواهد شد. تعیین این محدودیت‌ها روی کاغذ شاید شدنی است، اما واقعیت‌ها شرایط دیگری را دیکته می‌کند. در وضعیت عادی ممکن است، واردکننده برای پرداخت‌ها، اقدام به گشایش ال‌سی کند و فروشنده کالا نیز مطمئن است پول خود را از بانک دریافت می‌کند. اما اکنون، واردکننده باید پول را کامل به فروشنده بپردازد تا کالا تولید شود که البته تولید کالا نیز بازه زمانی خود را دارد.

این فعال اقتصادی معتقد است مصوبه اخیر بانک مرکزی به هیچ وجه با شرایط تحریمی حاکم بر اقتصاد ایران و محدودیت‌های ناشی از کرونا همخوانی ندارد.

او همچنین به اهمیت گرفتن نظرات مشورتی افرادی که از نزدیک با مسائل دست و پنجه نرم می‌کنند، تأکید کرد و گفت: طبق قانون هر سیاست‌گذاری باید با مشورت تشکل‌ها و گروه‌های کارشناس و متخصص همان حوزه اتخاذ شود. متأسفانه این بند صریح قانون رعایت نمی‌شود و بارها به دلیل بی‌توجهی نسبت به آن با آسیب‌های جدی رو به رو شدیم.

جمشید نفر، رئیس کمیسیون صادرات اتاق ایران نیز بر همین اعتقاد است. او بخشنامه بانک مرکزی را یک ترمز در برابر تجارت کشور توصیف کرد و خواستار تجدیدنظر درباره آن شد.

در همین رابطه مسعود خوانساری، رئیس اتاق تهران نیز نامه‌ای به رئیس جمهور در واکنش به بخشنامه بانک مرکزی و چالش‌هایی که می‌تواند با اجرای آن گریبان تجارت کشور را بگیرد، نوشت. او در این نامه از خنثی شدن آثار مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی به دنبال بخشنامه بانک مرکزی سخن گفت و از اینکه بار دیگر تصمیمی بدون مشورت با بخش خصوصی اتخاذ شده است، انتقاد کرد.

خوانساری در نامه خود به حسن روحانی خواستار بازنگری در بخشنامه جدید بانک مرکزی در خصوص حواله‌های ارزی و کاهش مدت‌زمان دوماهه برای تسلیم اظهارنامه‌های وارداتی به بانک به منظور رفع تعهد ارزی واردکنندگان و نیز مهلت ۴۵ روزه ترخیص قطعی کالا از گمرکات پس از ارائه اسناد حمل به بانک شد.

در این نامه آمده است: «تدبیر اخیر دولت محترم در تدوین و انتشار

فرصت امروز: بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌ای در ۲۸ آبان، محدودیت‌های جدیدی بر واردات کالا اعمال کرده که به عقیده فعالان اقتصادی منجر به بی‌اثر شدن مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی بر سرعت‌بخشی صادرات غیرنفتی و ترخیص کالاهای دپوشده در گمرک می‌انجامد. بروز ناامیدی بین فعالان اقتصادی و بی‌توجهی به نظرات مشورتی بخش خصوصی، از جمله انتقاداتی است که درباره این مصوبه مطرح می‌شود.

حدود دو هفته از ابلاغ مصوبات ستاد هماهنگی اقتصادی در مورد سیاست‌های ارزی می‌گذرد، مصوبه‌ای که تا حدودی فعالان اقتصادی را به تسهیل امور تجاری امیدوار می‌کرد. در این بین بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌ای در ۲۸ آبان ماه محدودیت‌های جدیدی بر واردات کالا اعمال کرد؛ به این ترتیب که مدت زمان مقرر برای تسلیم اظهارنامه‌های وارداتی به بانک به منظور رفع تعهد ارزی واردکنندگان به دو ماه کاهش یافت و برای ترخیص قطعی کالا از گمرک بعد از ارائه اسناد حمل، مهلتی ۴۵ روزه تعیین شده است.

در این بخشنامه عنوان شده که صاحب کالا باید نسبت به ارائه اسناد حمل حواله‌های ارزی که در گذشته ارسال شده، حداکثر تا ۲۰ دی‌ماه سال جاری اقدام کند. از طرفی برای ارائه اسناد حواله‌هایی که بعد از ۲۸ آبان ارسال می‌شود از تاریخ صدور تا تاریخ اعلامی تأمین ارز حداکثر دو ماه زمان تعیین شده است. از طرفی ارسال مستندات ترخیص کالا درباره اعتبارات و بروات اسنادی از زمان واریز یا ظهرنویسی اسناد حمل و حواله‌های ارزی از تاریخ صدور اعلامیه تأمین ارز حداکثر به مدت ۴۵ روز در نظر گرفته شده است.

پیش از این وزیر صنعت، معدن و تجارت در خبری که نهم آذر منتشر شد از ترخیص ۴ میلیون تن کالای رسوب شده در گمرکات سخن گفت و این موضوع که در راستای مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی صورت گرفته بود، امیدی در دل فعالان اقتصادی ایجاد کرد که در نهایت به ادعای خود آنها با بخشنامه بانک مرکزی از بین رفت. رزم حسینی همچنین اعلام کرده بود که تمامی صادرکنندگان دارای پروانه صادراتی (از ابتدای سال ۱۳۹۸ به بعد) با استفاده از واردات در مقابل صادرات با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌توانند به ایفای تعهدات ارزی خود بپردازند.

به نظر می‌رسد این ناهماهنگی بین وزارت صنعت، معدن و تجارت با

کاهش قیمت نفت به دلیل تعویق نشست اوپک

نشست اوپک به روز پنجشنبه موکول شد

با وجود عدم رعایت سهمیه‌ها اما همان‌گونه که وزیر نفت ایران نیز در پایان نشست صد و هشتادم اوپک اعلام کرد در بین اعضای اوپک مشکلی برای تمدید توافق کاهش تولید وجود نداشت، اما تصمیم‌گیری نهایی به نشست با اوپک پلاس بستگی دارد. بیژن زنگنه تأکید کرد: نشست اوپک برای تنفس، تعطیل و ادامه آن به نشست اوپک پلاس موکول شد. آنچه مهم است اینکه مذاکره کنیم و حوصله داشته باشیم تا به نتیجه برسیم.

با این حال و در شرایطی که اعضای اوپک دوشنبه شب بیش از ۴ ساعت مذاکره را دنبال کردند تا به نتیجه برسند، اما نشست اوپک پلاس به تعویق افتاد تا بازار نفت برای اطلاع از حجم تولید در سه ماهه اول سال آینده میلادی که تا روز پنجشنبه منتظر بماند. بازار نفت از ساخت واکسن کرونا خوشحال است، اما توزیع واکسن زمانبر خواهد بود، بنابراین تصمیم اوپک برای تمدید توافق کاهش تولید ۷.۷ میلیون بشکه‌ای نفت احتیاطی منطقی است تا از سقوط قیمت‌ها در بازارهای جهانی جلوگیری کند.

این اتفاق تأثیر منفی بر قیمت طلای سیاه گذاشت و قیمت نفت به‌دلیل افزایش نگرانی از مزاد عرضه نفت کاهش یافت. چنانچه قیمت شاخص نفت خام برنت روز گذشته (سه‌شنبه) با ۲۰ سنت کاهش به ۴۷ دلار و ۶۸ سنت و قیمت شاخص دبیوتی‌آی آمریکا با ۲۷ سنت کاهش به ۴۵ دلار و ۷ سنت رسید. این درحالی بود که قیمت نهایی شاخص نفت خام برنت روز دوشنبه (دهم آذرماه)، ۴۷ دلار و ۸۸ سنت و قیمت شاخص دبیوتی‌آی آمریکا ۴۵ دلار و ۳۴ سنت بود.

حال سؤال این است که تصمیم اوپک تأثیری بر بازار نفت ایران خواهد داشت؟ مرضی بهروزی‌فر کارشناس ارشد حوزه انرژی درباره تأثیر تصمیم اوپک پلاس بر بازار نفت ایران به ایسنا، گفت: تحت هر شرایطی تصمیمی که در اوپک اتخاذ می‌شود ارتباطی با ایران ندارد و تنها برخی از کشورها به دنبال این هستند که امتیازات بیشتری را

از آن خود کنند و بتوانند از قیمت‌های بالاتر استفاده کنند و به نوعی تولیدشان را افزایش دهند.

او با تأکید بر اینکه هدف این کشورها تأمین کسری بودجه است، تصریح کرد: در شرایط کنونی قرار نیست که ایران وارد بازار شود که خواهد این تصمیمات تأثیری روی آن نداشته باشد چراکه پس از رفع تحریم‌ها و زمانی که ایران بتواند وارد بازار شود آن زمان تصمیمات روی ایران اثر خواهد گذاشت.

این کارشناس حوزه انرژی با بیان اینکه اعداد سه ماه دیگر در مورد ورود ایران به بازار تصمیم‌گیری خواهد شد، گفت: اینکه ایران افزایش صادرات یا تولید داشته باشد و کشورهای دیگر بخواهند تصمیماتی در این باره بگیرند مربوط به ماه‌های آینده خواهد شد و تصمیم دپیرو یا پنجشنبه تأثیر مستقیمی بر ایران نخواهد داشت.

بهروزی‌فر درباره پیش‌بینی تصمیم اوپک نیز اظهار کرد: پیش‌بینی بنده این است که کاهش ۷.۷ میلیون بشکه در روز حداقل برای سه ماه آینده توافق شود و این تأخیر در تصمیم نهایی تنها برای این است که برخی از کشورها به دنبال امتیاز هستند، اما تمام کشورها نیازمند قیمت‌های بالا هستند و می‌دانند اگر به توفیق نرسند قیمت به زیر ۴۰ دلار می‌رسد.

تحلیلگران بازار نفت معتقدند کشورهای عضو اوپک و اوپک پلاس برای جلوگیری از کاهش قیمت نفت بانوجه به اینکه موج‌های جدید شیوع بیماری کرونا در سطح جهان باید تولید و صادرات نفت را کاهش دهند زیرا موج جدید بیماری و مشکلات اقتصادی در سطح جهان باعث کاهش تقاضای نفت خواهد شد و طبیعی است اگر میزان تولید جهانی طلای سیاه مدیریت نشود، قیمت‌ها هرچه بیشتر کاهش خواهد یافت. در این بین تحلیلگران گلدمن ساکس پیش‌بینی کرده‌اند با موج زمستانه کرونا حدود ۳ میلیون بشکه از تقاضای جهانی برای نفت کاهش خواهد یافت.

خبرخوان

روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت:

دولت تلاش می کند مانع ناامنی روانی و بی ثباتی اقتصادی کشور شود

رئیس جمهوری با بیان اینکه دشمن از نرسیدن به هدف خود در توقف اقتصاد ایران عصبانی است و می‌خواهد در این چند هفته امواج منفی به اقتصاد بفرستد، گفت دولت با همه سختی‌ها، تمامی تلاش خود را به کار گرفته تا مانع ناامنی روانی و جلوگیری از بی ثباتی فضای اقتصادی کشور شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی روز سه‌شنبه در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با تاکید بر اینکه این موفقیت بزرگ در سایه مقاومت و ایستادگی ملت ایران و سیاست‌ها و تدابیر اتخاذشده به دست آمد، اظهار داشت: از جمله اهداف مهم دشمن در این جنگ اقتصادی بر هم زدن آرامش جامعه و امنیت خاطر مردم بوده، اما دولت با همه سختی‌ها، تمامی تلاش خود را به کار گرفته تا مانع ناامنی روانی و جلوگیری از بی‌ثباتی فضای اقتصادی کشور شود.

رئیس جمهوری گفت: آنها که در طول دو و نیم سال اجرای سیاست ضدایرانی فشار حداکثری نتوانستند به هدف متوقف کردن اقتصاد ایران برسند امروز از آرامش و روند بهبود در اقتصاد ایران عصبانی‌اند و می‌خواهند در این چند هفته امواج منفی به اقتصاد بفرستند. روحانی تاکید کرد: مردم اطمینان دارند که مقاومت اقتصادی نتیجه داده و تحریم‌کنندگان ناچارند از راه خود برگردند به همین جهت پیش‌بینی‌ها نسبت به آینده مثبت شده و رفتارهای اقتصادی در بازارهای مختلف همین را نشان می‌دهد.

رئیس جمهوری ایجاد نگرانی نسبت به آینده کشور و برهم زدن آرامش روانی مردم را دقیقاً بازی در میدان دشمن خواند و تصریح کرد: اگرچه این سختی‌ها و مشقات در دوره شیوع کرونا مسیر را برای دولت ناهموارتر می‌کرد، اما نسبتاً توانسته این موضوع را نیز خنثی کند و از این‌ نظر همه باید مراقب اقدامات و اظهارات خود باشند که آرامش فضای اقتصادی کشور و امنیت خاطر مردم مورد خدشه قرار نگیرد.

در این جلسه مباحث مربوط به نهایی کردن قانون بودجه مطرح شد و رئیس جمهور با اشاره به محورهای اصلی بودجه سال آینده کشور گفت: لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، راه را برای تحرک کشور در مسیر پیشرفت و توسعه زیرساخت‌ها باز می‌کند.

روحانی اظهار داشت: حفظ و تقویت روند توسعه کشور و هم‌زمان حمایت از قشرهای ضعیف مبنای اصلی تدوین بودجه در سال آینده بوده و با تلاش‌های صورت گرفته در سال جاری و ریل‌گذاری‌های انجام شده می‌توانیم افق پیش روی اقتصاد کشور و معیشت مردم را روشن‌تر و رو به بهبود ترسیم کنیم.

رئیس جمهوری افزود: امیدواریم با برطرف شدن برخی تنگناها، مسیر توسعه کشور در سال آینده آهنگ پرشتاب‌تری به خود گیرد. روحانی متکی نبودن به بودجه جاری سسال آینده را از دیگر متغیرهای مثبت این بودجه برشمرد و گفت: دولت با محاسبات دقیق و با توجه به تجارب به دست آمده در فرآیند مقابله با تحریم‌های سخت اقتصادی تحمیل شده به کشور، برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داده که این امر دستاورد بزرگی است.

جهانگیری در کار گروه رفع موانع جهش تولید:

بانک مرکزی برای حمایت از صادرکنندگان برنامه داشته باشد

جلسه کارگروه رفع موانع جهش تولید صبح سه‌شنبه به ریاست معاون اول رئیس جمهور برگزار شد. اسحاق جهانگیری در این جلسه از توسعه صادرات به عنوان موتور محرک بخش تولید یاد کرد و گفت: توسعه صادرات از مهمترین عوامل تحقق جهش تولید است، چراکه وقتی بازار صادراتی برای یک محصول وجود داشته باشد، انگیزه سرمایه‌گذاری و تولید برای آن محصول ایجاد می‌شود. معاون اول رئیس جمهور افزود: در حال حاضر برخی محصولات تولیدی کشور از بازار محدودی برای عرضه برخوردار هستند که اگر بستری‌های لازم برای صادرات این محصولات و اتصال به بازارهای بزرگ‌تر فراهم شود، شاهد رقابت و به تبع آن افزایش تولید، بهبود قیمت و ارتقای کیفیت این دست محصولات خواهیم بود.

او با بیان اینکه توسعه صادرات می‌تواند جهشی مثبت در تولید رشته‌های صنعتی و کشاورزی ایجاد کند، اظهار داشت، البته لازم است با تدوین قوانین و مقررات روشن و شفاف در حوزه صادرات، این اطمینان در صادرکنندگان ایجاد شود که با تصمیمات لحظه‌ای و اعمال محدودیت‌های ناگهانی، خللی در برنامه‌ریزی‌های تولیدی و صادراتی آنها ایجاد نمی‌شود. جهانگیری با تاکید بر لزوم حمایت از صادرکنندگان از سوی بانک مرکزی و دیگر دستگاه‌های مرتبط، خاطرنشان کرد: بانک مرکزی باید برنامه‌های دقیق برای حمایت از صادرکنندگان بازارهای هدف داشته باشد تا امکان رقابت صادرکنندگان ایرانی با صادرکنندگان سایر کشورها در جذب بازارهای هدف فراهم شود. معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر اینکه رویکرد جدی دولت حمایت از توسعه صادرات محصولات کشاورزی است، افزود: باید سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیقی برای صادرات محصولات کشاورزی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط تدوین تا ضمن تامین بازار داخلی، سازوکار مشخصی برای نحوه تولید و صادرات محصولات کشاورزی فراهم شود.

وی خواستار شناسایی و رفع مسائل و تنگناهای اصلی صادرات محصولات کشاورزی شد و گفت: باید برنامه‌ای جدی و دقیق برای حمایت از صادرات محصولات کشاورزی و نیز تکمیل زیرساخت‌های صادرات این محصولات داشته باشیم به گونه‌ای که آثار مثبت آن در کوتاه‌مدت قابل مشاهده باشد.

در این جلسه که وزرای جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی و نمایندگان عضو کارگروه از مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه نیز حضور داشتند، برخی احکام و پیشنهادات وزارت جهاد کشاورزی برای جهش تولید مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد دستگاه‌های ذی‌ربط دستورالعمل و برنامه‌ای دقیق برای توسعه صادرات محصولات کشاورزی، نحوه حمایت بانک مرکزی از صادرکنندگان و راهکارهای تحقق جهش تولید در بخش کشاورزی تدوین و در جلسات آتی کارگروه مطرح کنند.

پروپاگند

اولین واکنش بازار ارز و سکه به مصوبه ضدبرجامی مجلس

قیمت‌ها صعودی شدند

طلا نیز هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و یکصد هزار تومان و هر مثقال طلا به بهای ۴ میلیون و ۷۷۰ هزار تومان فروخته شد. مصوبه ضدبرجامی مجلس شورای اسلامی در حالی است که دولت دوازدهم با صراحت با آن مخالفت کرده است. طرح مجلس در صورت تصویب نهایی و تأیید شورای نگهبان، سازمان انرژی اتمی را مکلف می‌کند تا طی ۵ ماه از کارخانه تولید اورانیوم فلزی در اصفهان بهره‌برداری کند، راکتور ۴۰ مگاواتی آب سنگین اراک را نیز راه‌اندازی کند و اینکه دولت موظف شده، ظرف مدت ۲ ماه دسترسی‌های نظارتی فراتر از پروتکل الحاقی را متوقف کند. در نهایت اینکه اگر پس از ۳ ماه روابط بانکی ایران در اروپا و میزان خرید نفت آنها از ایران به شرایط عادی و رضایت‌بخش بازنگشته باشد، دولت مکلف است اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را متوقف نماید.

همانطور که اشاره شد، تبعات این اقدام مجلس به سرعت خود را در بازار ارز نشان داد و قیمت دلار تا کانال ۲۶ هزار تومان (تا زمان تنظیم این گزارش) بالا رفت. کارشناسان معتقدند روند افزایشی قیمت ارز در روز چهارشنبه و همچنین زوارهای بعد کماکان ادامه خواهد یافت و البته واکنش بازارساز به این شرایطی می‌تواند تا اندازه‌ای پیش‌بینی آینده بازار را امکان‌پذیر نماید.

طرح مجلس، طرح دوفوریتی اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران نام دارد که کلیات آن با ۲۵۱ رأی موافق از سوی نمایندگان به تصویب رسیده است. فعالان بازار می‌گویند با توجه به تغییر وضعیت سیاسی ایران با این مصوبه نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی در مورد بازار ارز داشت و همین ابهام روند افزایشی را بر بازار حاکم کرده است.گزارش‌های میدانی از بازار ارز تهران در خیابان فردوسی و سبزه میدان نشان می‌دهد که قیمت‌ها در بازار روند افزایشی را ساعت به ساعت تجربه می‌کنند و برخی از دلالتان با موج‌سواری بر شرایط تازه و اعلام شایعات عجیب در صدد هستند تا حداکثر سه‌وا استفاده را از موقعیت پیش آمده از آن خود کنند. روند افزایشی بر بازار در حالی

کدام استان‌ها بیشترین و کمترین تسهیلات رونق تولید را دریافت کرده‌اند؟

جغرافیای استانی رونق تولید

در این مدت ۸۱۹۶ مورد ثبت نام برای استفاده از تسهیلات رونق تولید انجام شده که ۴۶۷۷ مورد برای دریافت بیش از ۱۷ هزار و ۲۳۸ میلیارد تومان تسهیلات به بانک‌ها معرفی شدند و در نهایت ۱۹۰۷ فقره تسهیلات به ارزش بیش از ۵۱۴۸ میلیارد تومان پرداخت شده است؛ یعنی حدود ۲۳درصد از کل ثبت‌نام‌کنندگان موفق به دریافت این تسهیلات شدند.

همچنین در هفت ماهه اول امسال ۲۲۷۰ مورد ثبت نام برای استفاده از تسهیلات برنامه تولید و اشتغال انجام شده که ۱۱۹۲ مورد برای دریافت تسهیلات ۸۹۵۸ میلیارد تومانی به بانک معرفی شده‌اند. در نهایت ۶۸۱ مورد پرداخت تسهیلات به ارزش ۳۷۹۱ میلیارد تومان صورت گرفته است؛ یعنی حدود ۳۰درصد از کل ثبت نام‌کنندگان موفق به دریافت این تسهیلات شدند.

در این میان بیشترین پرداختی تسهیلات رونق تولید مربوط به استان البرز سا مبلغ بیش از ۱۲۴۶ میلیارد تومان، سسمان با مبلغ ۷۳۴ میلیارد تومان و گلستان با مبلغ نزدیک به ۴۷۵ میلیارد تومان بوده است. بیشترین تسهیلات تولید و اشتغال نیز به اصفهان، خراسان

یک کارشناس بانکی:

ناترازی در شبکه بانکی یک چالش مزمن است

موضوع ناترازی برخی بانک‌های کشور در سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های اساسی و مهم سیاست‌گذاران پولی و ارزی کشور تبدیل شده است. در این راستا رئیس کل بانک مرکزی همواره در جلسات متعدد با مدیران شبکه بانکی کشور بر رفع ناترازی بانک‌های کشور، تاکید ویژه داشته است. همتی اخیراً نیز در یادداشتی ایستاگرمی بر اجرای سیاست‌های احتیاطی کلان برای جلوگیری از ناترازی سیستم بانکی و اثر آن بر متغیرهای پولی و تورم که در دستور کار بانک مرکزی قرار دارد، تاکید کرد. همتی همچنین درخصوص آثار منفی ناترازی بانک‌ها بر اقتصاد کشور، در جلسه دورهای با مدیران عامل بانک‌ها و موسسات اعتباری کشور تاکید کرد: نرخ‌های بالا در بازار بین بانکی عمدتاً ناشی از ناترازی برخی بانک‌ها است. وی این موضوع را برای نظام بانکی مناسب ندانست، نگاه کارشناسی رئیس کل بانک مرکزی به موضوع ناترازی بانک‌ها در حالی است که حدود یک ماه قبل نیز شورای پول و اعتبار در جلسه‌ای به ریاست دکتر همتی پیشنهاد بانک مرکزی مبنی بر اعمال «سیاست احتیاطی کنترل رشد ترازنامه شبکه بانکی» را تصویب کرد. در این باره، دکتر کلمران ندری استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق در گفت‌وگو با اپنپا، بحث گفت:ناترازی بانک‌ها بسیار مهم است و این چالش تنها

حاکم شده است که داده‌های اقتصادی نشان می‌دهد به لحاظ اقتصادی کاهش قیمت‌ها در چند هفته آتی محتمل بوده است.

در این زمینه، آلبرت بغزیان استاد اقتصاد دانشگاه تهران به خبرنگارانلین، گفت: به لحاظ اقتصادی قیمت‌ها باید روندی کاهشی را تجربه کند، اما سیگنال‌های سیاسی می‌تواند جهت حرکت را تغییر دهد. بغزیان پیش از این پیش‌بینی کرده بود که در صورت تداوم شرایط موجود قیمت‌ها دلار می‌تواند تا محدوده ۲۰ هزار تومان نیز کاهش یابد، اما به دنبال مصوبه اخیر نمایندگان مجلس، قیمت دلار در روز سه‌شنبه با افزایشی قابل توجه به کانال ۲۶ هزار تومان رسید و همین مسئله سبب شد قیمت‌ها در بازار آزاد نیز فاصله قابل توجه را با قیمت دلار در صرافی بانکی تجربه کنند گزارش‌های رسیده نشان می‌دهد هر دلار آمریکا در بازار آزاد به قیمتی در سقف کانال ۲۶ هزار تومان به فروش می‌رسد البته قیمت دلار در صرافی‌های بانکی در محدوده ۲۵ هزار و ۶۸۰ تومان است.

نرخ خرید دلار در صرافی‌های بانکی ۲۴ هزار و ۶۲۰ تومان اعلام شده است. شرایط پیش آمده سبب شده است دلالتان و فعالان غیررسمی بازار به سرعت تاکتیک خود را برای معامله در بازار ارز تغییر دهند. این دسته از افسراد با ابراز تمایل برای خرید ارز از فروش دلار امتناع می‌کنند و همین امر سبب شده است جوی مبهم بر بازار ارز حاکم شود. همچنین محمد کشتی‌آرای فعال بازار طلا و سکه در گفت‌وگو با خبرنگارانلین، از افزایش تقاضا برای خرید سکه و دلار خبر داد و تاکید کرد این امر سبب افزایش حباب سکه در بازار شده است و به رشد قیمت‌ها دامن زده است به گفته وی، بازار طلا و سکه در بسیاری از شهرها تعطیل نیست و تقاضا برای خرید در این مناطق نیز بالا رفته است، چنانچه قیمت سکه در روز سه‌شنبه افزایشی قابل توجه را تجربه کرد و هر قطعه سکه تمام بهار آزادی رشدی بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان را ثبت کرد. قیمت هر قطعه سکه تمام بهار در محدوده ۱۲ میلیون تومان اعلام شد.

چالش کرونا و اجرای سیاست جمعه سیاه

به قلم: پاول کاوونی نویسنده حوزه بازاریابی و فروش

مترجم:امیر آل‌علی

امسال به علت شیوع جهانی ویروس کرونا، بسیاری از کسب و کارها با مشکلاتی جدی مواجه شده‌اند. تحت این شرایط جمعه سیاه می‌تواند به بهبود اوضاع کمک نماید، با این حال آیا در شرایط حال حاضر با توجه به تهدیدهایی که وجود دارد، چنین اقدامی امکان‌پذیر خواهد بود؟ بدون شک کنار گذاشتن آن نتایج بدتری داشته و جامعه نیز به تخفیف‌های ویژه این روز نیاز دارند. در واقع بحران کرونا، مشکلات مالی زیادی را نیز به همراه داشته است. در این راستا این استراتژی، کاملاً به نفع فروشنده و مشتری بوده و یک اقدام برد-برد محسوب می‌شود. به همین خاطر با رعایت ۳ اصل، می‌توانید بدون مشکل ظاهر شوید که در ادامه آنها را بررسی خواهیم کرد.

۱-فروش آنلاین را مورد توجه بیشتری قرار دهید:
آیا برای بهبود سطح فروش اینترنتی خود برنامه‌ای دارید؟ بدون شک اگر پاسخ شما به این پرسش منفی باشد، نتیجه لازم را از جمعه سیاه به دست نخواهید آورد. در واقع در شرایط حال حاضر کمتر کسی تمایل به خارج شدن از خانه‌های خود دارد. به همین خاطر شما به سایتی مناسب و تبلیغات اینترنتی گسترده نیاز خواهید داشت. برای این امر که افراد به اعتماد لازم برای انجام خریدها دست پیدا کنند لازم است تا از آنها کلیپ‌هایی را در حین استفاده از محصول، تهیه نموده و از تمامی زاویه‌ها، تصاویر واضحی را قرار دهید. در نهایت این امر که پل‌های ارتباطی متنوعی وجود داشته باشد، بسیار مهم خواهد بود. در واقع شما باید در سایت خود اعلام کنید که تا حد امکان افراد از طریق خرید اینترنتی اقدام نمایند.

۲-پروتنکل‌های بهداشتی را رعایت نمایید:
در هر صورت افرادی وجود خواهد داشت که تمایل دارند تا در نمایندگی‌های فروش شما حضور پیدا کنند. برای این امر شما باید از قبل برنامه‌ریزی نمایید. برای مثال این امر که در هر ساعت تنها تعداد مشخصی از افراد را وارد نموده و یا حتی زمان بازدید را به صورت رزرو در آورید، کمک خواهد کرد تا از ازدحام بیش از حد جلوگیری شود. در کنار این مسئله اقداماتی نظیر تب‌سنجی، استفاده از ماسک توسط تمامی افراد، تلاش برای ایجاد فاصله یک متری و وجود لوازم ضدعفونی از جمله مواردی است که کمک خواهد کرد تا احتمال بروز مشکل به صفر برسد. در کنار این مسئله می‌توانید زمان جمعه سیاه خود را طولانی‌تر نمایید تا شاهد ازدحام بیش از حد نیز نباشید. در واقع اگر چه تصور اولیه افراد این است که جمعه‌های سیاه با توجه به تخفیف‌های زیادی که دارند سودآور نیستند، با این حال با توجه به افزایش چشمگیر تعداد مشتری، برندها با سودهایی فوق‌العاده نیز مواجه می‌شوند.

۳-آمادگی لازم را ایجاد نمایید:
تیم شرکت و مشتریان باید از قبل نسبت به اقدامات و ملاحظاتی که باید انجام گیرد، به خوبی آگاه شوند. این امر باعث خواهد شد تا امکان مدیریت، به مراتب ساده‌تر باشد. برای مثال این امر که آمارها و مطالب آموزشی مرتبط با کرونا را منتشر نمایید، کمک خواهد کرد که حتی تمایل افراد به خرید حضوری نیز کاهش پیدا کند. در نهایت فراموش نکنید که در خرید اینترنتی، هزینه پیک نباید وجود داشته باشد.

منبع: theconversation.com

راز کسب نتایج بهتر از جمعه سیاه

به قلم: دونا مونتالدو کارشناس بازاریابی و فروش

مترجم:امیر آل‌علی

بسیاری از برندها سود اصلی خود را در جمعه سیاه به دست می‌آورند. این امر در حالی است که در ظاهر، این امر صرفاً به نفع مشتری و در راستای ایجاد شرایط خرید همه افراد قبل از رفتن به تعطیلات سال نو است، با این حال آمارها در این رابطه حاکی از کسب سودهایی است که رقم آنها فراتر از حد تصور خواهد بود. با این حال آیا تمامی برندها از این استراتژی بهترین نتایج را به دست می‌آورند؟ بدون شک پاسخ منفی بوده و همین امر باعث شده است تا در ادامه مواردی را بررسی کنیم که شانس کسب نتایج بهتر از جمعه سیاه را به همراه خواهد داشت.

۱-تبلیغات گسترده و ایجاد اپلیکیشن

این دو بخش می‌تواند تا ۴۰ درصد شانس فروش شما را بیشتر نماید. در واقع نکته‌ای که باید به آن توجه داشته باشید این است که بسیاری از افراد جامعه هدف، ممکن است از تخفیف‌ها و برنامه‌های شما آگاهی پیدا نکنند. به همین خاطر لازم است که از مدتی قبل، آنها را نسبت به تخفیف‌های خود آگاه سازید. این امر کمک خواهد کرد تا فرصت برای بودجه‌بندی وجود داشته باشد. در این راستا کمک گرفتن از اینفلوئنسرها نیز یک راهکار بسیار خوب خواهد بود. با این حال نکته دیگری که باید به آن توجه داشته باشید این است که بنا بر آمارها، بیشتر افراد تمایل دارند که از اپلیکیشن استفاده کنند. در واقع با توجه به این امر که گوشی تلفن همراه به وسیله جانشدنی زندگی افراد تبدیل شده، کمتر کسی تمایل به استفاده از سایت را دارد. به همین خاطر یک اپلیکیشن شما را در موقعیت بسیار خوبی قرار خواهد داد.

۲-تحقیقات لازم را داشته باشید

شما باید چندین موضوع را مورد تحقیق قرار دهید. وضعیت بازار، مشتریان، اقدامات انجام شده از سوی سایر برندها و تجربیات موفق سال‌های قبل، همگی از جمله مواردی محسوب می‌شود که باعث خواهد شد تا شانس موفقیت شما افزایش پیدا کند. برای مثال ممکن است در هنگام تحقیق نسبت به شرایط مشتریان و جامعه هدف، به این مسئله پی ببرید که آنها سال سختی را پشت سر گذاشته و احتمالاً با مشکلات مالی مواجه هستند. تحت این شرایط حتی ممکن است به اجرای طرح پرداخت اقساطی نیاز داشته باشید. در واقع در حال حاضر با توجه به این امر که جهان درگیر ویروس کرونا است، بدون شک بسیاری از افراد با مشکلات مالی مواجه هستند. این مسئله خود می‌تواند مانعی برای خرید باشد.

۳-قیمت‌ها را مقایسه نمایید

اگر قیمت‌گذاری مناسبی نداشته باشید، شانس موفقیت شما بسیار پایین خواهد بود. در این راستا توصیه می‌شود که از سایت‌هایی نظیر PriceGrabber.com استفاده نمایید. این امر کمک خواهد کرد تا آخرین قیمت برندهای رقیب و نمونه‌های مشابه را پیدا کرده و براساس آن، تخفیف‌های بهتری را اعمال نمایید. همچنین فراموش نکنید که استراتژی‌هایی برای کاهش قیمت وجود دارد که کمتر برندی به آن توجه دارد. برای مثال حذف یکسری لوازم، اقدامی بسیار رایج است که باعث امکان کاهش بیشتر قیمت خواهد شد.

۴-ساعت‌های اولیه را جدی بگیرید

در واقع شما باید به نحوی رفتار کنید که در ساعت‌های اولیه، بیشترین حجم فروش را داشته باشید. در این راستا می‌توانید بالاترین حد تخفیف‌ها را تنها در ساعت‌های اول شروع جمعه سیاه قرار دهید. این امر باعث خواهد شد تا افراد برای نهایی کردن سفارش خود، تردید کمتری را داشته باشند. در این راستا همواره در سایت و اپلیکیشن خود، یک تایمر را قرار دهید که زمان به اتمام رسیدن جمعه سیاه مشخص باشد. این مسئله تاثیر روانی زیادی را خواهد داشت.

۵-از چهره‌های شناخته‌شده استفاده نمایید

برای این امر که افراد تمایل بیشتری برای حضور در فروشگاه‌های شما داشته باشند، استفاده از افراد مطرح به عنوان خریدار، خود پهنه‌ای برای حضور حداکثری خواهد بود. در این راستا توصیه می‌شود که افراد را براساس سلیقه مشتریان انتخاب نمایید. برای مثال اگر در زمینه فروش لوازم ورزشی فعالیت دارید، بدون شک بهترین گزینه ستاره‌های این حوزه خواهند بود.

منبع: thebalance.com

فرصت امروز

روزنامه مدیریتی - اقتصادی

| چهارشنبه | ۱۲ آذر ۱۳۹۹ | شماره ۱۶۷۶ | صفحه ۸ |

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی فرصت سازان امروز

مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا قدیمی

چاپ: هنر سرزمین سبز

دفتر مرکزی: میدان هفت تیر، خیابان بهار شیراز، میدان بهار شیراز، پلاک ۱۴۹

دفتر مرکزی: ۸۸۳۱۷۷۳۸

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۳۲۰۹۶۰

آیین نامه اخلاق حرفه ای روزنامه: WWW.FORSATNET.IR/REGULATIONS

WWW.FORSATNET.IR

INFO@FORSATNET.IR

تبلیغات خلاق

مسیر موفقیت

۷ تصور اشتباهی که اغلب کارآفرینان و مدیران دارند

متحمل می‌شوند. گاهی پول زیاد خرج کردن می‌تواند باعث سودهای کلانی شود.

مثلاً اگر با هدف کاهش مخارج، نیروهای متخصص‌تان را اخراج کنید اما بعد از مدتی با سفارش زیادی مواجه شوید، چه کار خواهید کرد؟ حتماً می‌دانید نیروی متخصص به سادگی پیدا نمی‌شود.

۶. همیشه به مشتری جدید «بله» بگویید

اگر همیشه مشتری‌های جدید را بپذیرید، با سفارشات زیادی مواجه خواهید شد و ممکن است نتوانید سرموقع آنها را تحویل دهید. پس اعتبارتان زیر سوال می‌رود. اگر توانایی تولید شما ۵۰۰ جعبه در هر ماه است سفارش ۶۰۰ جعبه در ماه را قبول نکنید. اگر قبول کنید و نتوانید سر موقع تحویل دهید، مشتری به سراغ رقیب‌تان می‌رود. شاید به تمام مشتریان بله بگویید، چون امکان به کار گرفتن نیروی روزمرد را دارید. پس برای «بله» گفتن تمام جوانب را بسنجید.

۷. کارآفرین باید از پس تمام کارها بربیاید

اغلب کارآفرینان با انجام تمام کارها، بهره‌وری‌شان را کاهش می‌دهند. این تصور اشتباه وجود دارد که یک کارآفرین موفق تمام کارها را خود انجام می‌دهد. در حالی‌که کارآفرین موفق مدیر قدرتمندی است که در محول کردن کارها، تقسیم وظایف و مدیریت اعضای تیمش خیره است. بهتر است تفکر‌تان را عوض کنید و کارآفرین را اسطوره‌ای نکنید که هرگز نتوانید به آن برسید. کارآفرین همانند تمام مردم است اما از پس مدیریت همه چیز برمی‌آید.

منبع: entrepreneur/ucan

در طول روز به استراحت اختصاص دهید.

۳. نباید به خود استرس وارد کنید

استرس مثبت در زندگی مفید است. خیلی از مقالات از مضرات استرس صحبت می‌کنند اما کمی استرس می‌تواند باعث پیشرفت کارآفرین شده و به فعالیت بیشترش کمک کند.

وقتی روی پروژه‌ای کار می‌کنید و مهلت تعیین‌شده رو به اتمام است، انگیزه و فعالیت شما بیشتر می‌شود. پس استرس از اهمیت بالایی برخوردار است. البته باید حواس‌تان باشد قبل از خواب چنین استرسی به خود وارد نکنید.

۴. هرگز عصبانی نشوید

روانشناسان می‌گویند فردی که نتواند از احساس خشم خود استفاده کند همواره مورد سوءاستفاده دیگران قرار خواهد گرفت. پس لازم است آن را در کنترل خود درآورید. مثلاً اگر کسی اطلاعات محرمانه شما را بدزدد باید آرام بنشینید و او را نگاه کنید؟

قطعاً پاسخ منفی است. باید عصبانیت خود را به او نشان دهید و موضع خود را حفظ کنید. البته منظور این نیست رفتارهای زشتی از خود به نمایش بگذارید بلکه گاهی کمی عصبانیت خیلی هم بد نیست.

۵. هرگز شانس‌ی که در خانه‌تان را می‌زند به خاطر پس‌انداز رد نکنید

دو راه برای سودآوری بیشتر وجود دارد: افزایش فروش و کاهش هزینه‌ها.

اغلب کارآفرینان راه دوم را انتخاب می‌کنند و برای دستیابی به دستاوردهای کوتاه‌مدت، ضررهای زیادی را

